

բողոքովին անհատապէս... Սակայն
տանը ամեն ալ ոչ միայն որ եւ վե-
տանքին չեն երթորդեր հրահանգները,
այլ կրնան մեծապէս նպաստել անոնց
արար ըստման: Բնիկներն ալ պէտք
է այլ ևս բացարձակ կերպով այսպա-
նեն, մեղադրեն այդ վնասակար գա-
ղափարներուն անհատոր կողմ ռաւ-
կութիւնը, և ոչ թէ, ինչպէս կրնան
տկարամիտք ունենք, ոչ միայն անոնց
ժողովրդականութիւն վաստկելու սին
յոյսով:

Բնիկն ու բերանը, աչքն ու ական-
ջը, վերջապէս բոլոր այն տեղեր ուր
պարտաւորութիւն կան, պէտք է մար-
բոյն յարմար ճակատակերպ զեղով
մը զոր ինքիւն պ'ախ հարկաւ:

Բնիկ զեղաւորը մը զարմանկ կրնայ
տարւել, մինչև իսկ վրէ մը կարծիք
շարքեր օչարակ մը, ինչպէս սովորու-
թիւն է մեր մէջ ի վարդոց: Ասկայն
բնաւ չարագործութիւն ընելու չէ, մա-
նաւանք որ ասոնք ըստի յատկու-
թիւն մը չունին արդէն:

Բնիկ չկանչած լուծողականի համար
զեղ տարու չէ, բայց եթէ վարդիկ
գրեւթ մը (հետեւ) գաղթ շուրջ կամ
քիչ մը առաջիկայի կ'ընկնելով:

Այսօր աշխարհի այս առեւթի ալ կը
յայտարարեն որ պարտաւոր եմ այս
կամ ասոր նման ինքնորոշուած համար
որ և է հաջորդ մը ընկնելով մտադիր
պատասխանելու հրապարակաւ:

ՏՐ. Ա. ՌՈՂԵՍՏՈՆ

Իր գնանքներն և իր անական ծախսը երբ
ու մուտքը որոշ չը գիտեր, չը կրնար ինա-
յասեք մատակարարութիւն մ'ըլլայ: Անկէ
զատ, նորիցէ իր ինտիգրութիւն, քիչ մը
ստակ աւելցնելու և հրահանգութեան կամ
ուրիշ անակալ ծախսը համար:

Ստահարութիւն ալ ստիկելու է պէտք
կարծ առնել համով ու աման կերակու-
րին պարտաւորելու և կամ յարարին վը-
րը հակելու համար:

Գաղթ առողջարանութեան, կարեւոր
սկզբանց քիչ մը վերահասու ըլլալու է, ի
պահանջել հարկին հրահանգին նախնական
դարմանելով տարու համար:

Նոյնպէս կրնո՞վ փափուկ ստիկ մէջ գե-
ղարուեստի ճաշակը արթնցնելու համար,
գնացորթութիւն ու երաժշտութիւն ալ սոր-
վեցնելու և անոր:

Եթէ խնամակ նախնական կրթութիւն
մը տալէ վերջ, այս դասերն ալ խոցի մը-
տք առանդէք, և ասոնց հետ մէկտեղ եթէ
իր հոգին աղետացնելու համար բարոյա-
կան դասեր ալ տաք, այն ասուն կրնայ
ըսել թէ յաջողած էք կատարել կրթու-
թիւն մը տալու:

Մէ բռնազատեք աղջիկը չոր ու դրա-
կան գիտութեան դասերուն հետեւել, ա-
ստի ոչ միայն իր ժամանակին ի գործ փա-
նած ըլլալով, այլ և զինքը ձանձրացնե-
լով, ուսմանը զընկելուն իսկ պահաւ
կ'ըլլայ:

Մէ պահանջէք իրմէ որ պատմութեան
մէջ նախնական ճակատամարտներուն կամ
պատմագրութեան մէջ ինչպիսիւս ամա-
րալուստ պարկայնիւրուն անունները ման-
րամանաբար գիտնայ: Այդքան հետեւել
հանուղ փառօղին հոտն անգամ իր փափուկ
ուզագը անախորժ կուգայ:

Ստահարութիւն մէջ Արեւիկայի սկզբունք-
ներուն վրայ չը պիտի մտածէ, մակար-
դակներն և մարդկանց հաշիւը պիտի
մոռնայ ըստով, ինչպէս որ մը պիտի մոռ-
նայ տղան պատմագրութեան ընտանիքի տա-
րաներէն տեսարաններ չիկնու:

Ստիկանցքը անոր իրագործութեան հա-
մար մէջ տարակիս գիտելիքներ, և ան-
կէ անորից մ'անցնելով Արեւիկայ նախնական
կրթութիւնը յայտել կ'ըլլայ:

Արեւիկայէ գտնողը ընկերութեան հա-
մար կրթելով պատրաստելու է անակա
աղջիկներն որ խաղող ու երկաթի կանաչ
մը անցնել ասն իրենց ամուսնին, անոր
վրայ ու յոյժութեանց բնուր թիկնեցնե-
լով ու օգտակար անհատներ ընծայել աղ-
ջիկ գաղանկին լաւ դաստիարակելով:

Իսկ եթէ կան անակա աղջիկներ որք
ընտանիք կարծելու տրամադիր չեն և կամ
մասնաւոր առաջարկի մը կուրծն ունեն,
զոր օրինակ թիկն, վարձակ, պատա-
քան ըլլալով, կրնան անոնք նախկին թա-
րակ մը ընկնելու առաջարկէ վերջ բարձր-
գոյն վարձարանի մը մէջ կատարելագոր-
ծել իրենց ուսումը:

Ստիկ արտին վիճարանութեան նիւթ
կարծ է առն և կրնո՞վ հաստատուել իր
իրողութեան և արդիւններն որք լաւ-
ընթաց են ըսել թէ կրնան առն ունի ու
կարող չ'ունենալու պէտք է անկից շատ
պար նկատուի, պէտք է աղետ մնայ ու
կուր գործիք մ'ըլլայ առն:

Այսպէս մտածողները շարաշար կը սխա-
լին: Հանձնար սեռ չունի: Իսկայն կրն
մ'այ կարող է առն նման կարծելու ու դը-
ծելու: Միայն պէտք է չ'անմանալ իր
թիւթիւրին մ'առնէ ու գործելու ամեն դի-
րութիւնն ունենայ:

Ինչո՞ւ կրնո՞վ ջգտելն դրութեան տկա-
րութիւնն երեւնուն տանք, քանի որ այդ
բանն իր ապրած միջավայրին կարողեմն ու-
նի: Զէ մի՞ որ ջերմոցին մէջ պահուած
ձողիկներն ալ ամենաթեթեւ զեփուկն
իսկ կը փափախն:

Եթէ կրնէր դատար որ կամ փաստաբան
ըլլալով, և կամ բարձր պաշտօններ վարելով
է որ ասն պիտի հաւատարի: Կրնո՞վ ամենին
մեծ արժանիքը ընտանիքը կատարելով գիտ-
նալու մէջն է: Ժամն զի ընտանիքը կուրծն
պղծելով ընկերակցութիւն մ'է: Գայն ի-
մաստութեամբ կատարելու համար մը-
կել կրթութեան հետ անհուն գործով ու
անձնութեան պէտք է:

Եթէ երբեք կրնո՞վ առն չափ զօրաւոր
ըլլալուն համար պէտք է անկից վար նը-
կատարի, ըսել է միայն կուրծն այրն ալ
կրնայ վար նկատուի: Է՞ ասոր յատուկ
կարծ փափուկ զգայնութիւնը չունենալուն
համար:

Եթէ առն արժանիքը գտնուուն մէջն
է, կրնո՞վ արժանիքն ալ զգալուն մէջն է,
և նոյն իսկ պիտի յանգգիծու ըսել թէ եր-
բեմ կրնո՞վ ընտանիքն առն դատարութեան
նուազ կը պիտի:

Կրնէ ի՞նչ հոգեբան մ'է: շատ անգամ
պատահած է որ հոն՝ ուր այրն ունի իր
տանէն, կրնէ՞ իր փափուկ զգայնութեան
չնորիւն կ'զգայ, մտադրու փառք մը կը
զուարէն և այս պարագային երբ այրն
իր գաղտնիքները կորսնցնելով չես կ'ըն-
կուի, կրնո՞վ իր մտաւայ իւր ըսելու և իր
ստիկն ձայնին անաղով առաջ կը նետուի:

Կրնո՞վ անձնութեան իրենց ու գործին
այդքան անկի յանգգիծութիւն կուրծն իրեն:
Մասամբ մը Սթալ իրաւունքը կուրծն
արանց՝ կրնո՞վ հանրայն գործերէն հե-
տադրելուն համար: Կրնո՞վ արուած չէ,
կրնո՞վ, մարդուն արդեան ըլլալով, զի եթէ
յաջողի իսկ, այն ասուն կրնէ իրեն վերա-
պահուած երկնայնութիւնը կը կորսնցնէ
կապաւ:

Նմանապէս երեւելին Թալուան կը գո-
չէր, Բաւանայ ալ արանց նման կրթութիւն
մը տալ ուղիւ, բոլոր կրնէր մէկէն գո-
հել: Եւ յայտը դարուն թիւրու քանի մը
մարդ աւելի ունենալով փոխարինութեանը
կրնո՞վ լաւագոյն տեղի ընտանիքին յարմար
է: մի՞ ուրիշ հեռացնել զինք այդ արեւ-
ալանքին: Կամ քիչ մը աղտոտութեան փոխա-
րէն իւր ընտանիքին ընտանիքներէն
մի՞ զրեւել զինքը, կրթեցէք զինքը որդիակ
իրեն: Կրնէ իր ամուսնին զգալութիւնը
ընթանալու, կամ իրեն մարդ գաւկն մո-
տանալու կարող ըլլալ:

Կրթեցէք զինքը առանց իր հրապարակ-
րէն բան մը պարտաւորելու, վառելի իւր
բոլոր տկարութիւններն ալ պակասութիւն-
ներ չեն:

Կրնէ մը, իրեն վերապահուած կատար-
ութիւնները ձեռք անցնելով հանրեմ
պէտք է կրն մնայ:

Խ. Ս. ՖԵՐԵՆԵԼԸ

ԿՍՐԺԷ

Բարեկամ՝ ձեռք մը գրտնաղանի վրայ
զետեղած էր Ընտր Հայ Կենսագործութեանց
արեւ: Թեւեւ արդէն կարգաւորած էր զայն
մարդ այդ հասարակ մարտնչական ան-
ձանց կիսան ու կենցաղը, սակայն ճշմա-
րիտ է կրն ըստ թէ ընդունելու մի քանի
ժամ վերջը արդէն այն հասարակ լաւած
էր մէկ ծայրէն միւր՝ բուռն հետաքրքրու-
թեամբ: Զեմ գիտեր ի՞նչու համար կ'ը-
գամ լիս մի անդադարի ձգտում զեղ ի
անցնալու:

Այլապէս էջ՝ վեր առնելով ըզդին մի
ծայրէն՝ միւր ցոյց կուտայ ընդ ազատ իմն
18րդ դարու հայ մտքին համատ թաւուն:
Բնական կրնո՞վ փափուկ ստիկ մէջ գե-
ղարուեստի ճաշակը արթնցնելու համար,
գնացորթութիւն ու երաժշտութիւն ալ սոր-
վեցնելու և անոր:

Մէ բռնազատեք աղջիկը չոր ու դրա-
կան գիտութեան դասերուն հետեւել, ա-
ստի ոչ միայն իր ժամանակին ի գործ փա-
նած ըլլալով, այլ և զինքը ձանձրացնե-
լով, ուսմանը զընկելուն իսկ պահաւ
կ'ըլլայ:

Մէ պահանջէք իրմէ որ պատմութեան
մէջ նախնական ճակատամարտներուն կամ
պատմագրութեան մէջ ինչպիսիւս ամա-
րալուստ պարկայնիւրուն անունները ման-
րամանաբար գիտնայ: Այդքան հետեւել
հանուղ փառօղին հոտն անգամ իր փափուկ
ուզագը անախորժ կուգայ:

Ստահարութիւն մէջ Արեւիկայի սկզբունք-
ներուն վրայ չը պիտի մտածէ, մակար-
դակներն և մարդկանց հաշիւը պիտի
մոռնայ ըստով, ինչպէս որ մը պիտի մոռ-
նայ տղան պատմագրութեան ընտանիքի տա-
րաներէն տեսարաններ չիկնու:

Ստիկանցքը անոր իրագործութեան հա-
մար մէջ տարակիս գիտելիքներ, և ան-
կէ անորից մ'անցնելով Արեւիկայ նախնական
կրթութիւնը յայտել կ'ըլլայ:

Արեւիկայէ գտնողը ընկերութեան հա-
մար կրթելով պատրաստելու է անակա
աղջիկներն որ խաղող ու երկաթի կանաչ
մը անցնել ասն իրենց ամուսնին, անոր
վրայ ու յոյժութեանց բնուր թիկնեցնե-
լով ու օգտակար անհատներ ընծայել աղ-
ջիկ գաղանկին լաւ դաստիարակելով:

Իսկ եթէ կան անակա աղջիկներ որք
ընտանիք կարծելու տրամադիր չեն և կամ
մասնաւոր առաջարկի մը կուրծն ունեն,
զոր օրինակ թիկն, վարձակ, պատա-
քան ըլլալով, կրնան անոնք նախկին թա-
րակ մը ընկնելու առաջարկէ վերջ բարձր-
գոյն վարձարանի մը մէջ կատարելագոր-
ծել իրենց ուսումը:

Ստիկ արտին վիճարանութեան նիւթ
կարծ է առն և կրնո՞վ հաստատուել իր
իրողութեան և արդիւններն որք լաւ-
ընթաց են ըսել թէ կրնան առն ունի ու
կարող չ'ունենալու պէտք է անկից շատ
պար նկատուի, պէտք է աղետ մնայ ու
կուր գործիք մ'ըլլայ առն:

Այսպէս մտածողները շարաշար կը սխա-
լին: Հանձնար սեռ չունի: Իսկայն կրն
մ'այ կարող է առն նման կարծելու ու դը-
ծելու: Միայն պէտք է չ'անմանալ իր
թիւթիւրին մ'առնէ ու գործելու ամեն դի-
րութիւնն ունենայ:

Ինչո՞ւ կրնո՞վ ջգտելն դրութեան տկա-
րութիւնն երեւնուն տանք, քանի որ այդ
բանն իր ապրած միջավայրին կարողեմն ու-
նի: Զէ մի՞ որ ջերմոցին մէջ պահուած
ձողիկներն ալ ամենաթեթեւ զեփուկն
իսկ կը փափախն:

Եթէ կրնէր դատար որ կամ փաստաբան
ըլլալով, և կամ բարձր պաշտօններ վարելով
է որ ասն պիտի հաւատարի: Կրնո՞վ ամենին
մեծ արժանիքը ընտանիքը կատարելով գիտ-
նալու մէջն է: Ժամն զի ընտանիքը կուրծն
պղծելով ընկերակցութիւն մ'է: Գայն ի-
մաստութեամբ կատարելու համար մը-
կել կրթութեան հետ անհուն գործով ու
անձնութեան պէտք է:

Եթէ երբեք կրնո՞վ առն չափ զօրաւոր
ըլլալուն համար պէտք է անկից վար նը-
կատարի, ըսել է միայն կուրծն այրն ալ
կրնայ վար նկատուի: Է՞ ասոր յատուկ
կարծ փափուկ զգայնութիւնը չունենալուն
համար:

Եթէ առն արժանիքը գտնուուն մէջն
է, կրնո՞վ արժանիքն ալ զգալուն մէջն է,
և նոյն իսկ պիտի յանգգիծու ըսել թէ եր-
բեմ կրնո՞վ ընտանիքն առն դատարութեան
նուազ կը պիտի:

Կրնէ ի՞նչ հոգեբան մ'է: շատ անգամ
պատահած է որ հոն՝ ուր այրն ունի իր
տանէն, կրնէ՞ իր փափուկ զգայնութեան
չնորիւն կ'զգայ, մտադրու փառք մը կը
զուարէն և այս պարագային երբ այրն
իր գաղտնիքները կորսնցնելով չես կ'ըն-
կուի, կրնո՞վ իր մտաւայ իւր ըսելու և իր
ստիկն ձայնին անաղով առաջ կը նետուի:

Կրնո՞վ անձնութեան իրենց ու գործին
այդքան անկի յանգգիծութիւն կուրծն իրեն:
Մասամբ մը Սթալ իրաւունքը կուրծն
արանց՝ կրնո՞վ հանրայն գործերէն հե-
տադրելուն համար: Կրնո՞վ արուած չէ,
կրնո՞վ, մարդուն արդեան ըլլալով, զի եթէ
յաջողի իսկ, այն ասուն կրնէ իրեն վերա-
պահուած երկնայնութիւնը կը կորսնցնէ
կապաւ:

Նմանապէս երեւելին Թալուան կը գո-
չէր, Բաւանայ ալ արանց նման կրթութիւն
մը տալ ուղիւ, բոլոր կրնէր մէկէն գո-
հել: Եւ յայտը դարուն թիւրու քանի մը
մարդ աւելի ունենալով փոխարինութեանը
կրնո՞վ լաւագոյն տեղի ընտանիքին յարմար
է: մի՞ ուրիշ հեռացնել զինք այդ արեւ-
ալանքին: Կամ քիչ մը աղտոտութեան փոխա-
րէն իւր ընտանիքին ընտանիքներէն
մի՞ զրեւել զինքը, կրթեցէք զինքը որդիակ
իրեն: Կրնէ իր ամուսնին զգալութիւնը
ընթանալու, կամ իրեն մարդ գաւկն մո-
տանալու կարող ըլլալ:

Կրթեցէք զինքը առանց իր հրապարակ-
րէն բան մը պարտաւորելու, վառելի իւր
բոլոր տկարութիւններն ալ պակասութիւն-
ներ չեն:

Կրնէ մը, իրեն վերապահուած կատար-
ութիւնները ձեռք անցնելով հանրեմ
պէտք է կրն մնայ:

Խ. Ս. ՖԵՐԵՆԵԼԸ

Հասի անտի

ԱՆՏՐԻՆ ՈՒ ԱՐԵՒ

Ռուսներէն կը գրեն Յիւլիոսի:
Մինչդեռ կը արանջար երաշտութեան,
արեւն զիջաւ և անշուշտ կը ինքզինքն, հո-
տան օրէ ի վեր հեղեղանալն անձրեւն ու-
նին: Բարբոսին որդեգրեցանք: Մեր բոլոր
կամեցողները բացառուեցան: Երկաթեղին
հաղորդակցութիւնները գրեթէ ամեն տեղ
ընդհատուեցան, նոյն իսկ հեռագրները:
Բարեկամութիւնը դեռայն լաւ միջին
5 թիւ: Մեր բոլոր գիտեր յարգեցին
Հունեցիներն որդեգրեցան:

Բիշ մը արեւ տուէր մեզի, մեր մը
բոլոր անձրեւը դրեցին ձեռք:

ՆՈՐՈՐԻՆԻՍ ԶԵՆԵԼԱՆՈՐԻՆԵՐ

Լուսնին մէջ հեռաբարձարժ ցոյց մը
տեղի ունեցաւ վերջերս: Պ. Բաւանի,
Թեւեւ Թորմալ Բոյն անուն կոչուող վար-
ժարանին տնօրէնը, մտածելով իր այս-
կերները վարձեցողին հեռագրային
արուեստին մէջ, անուշեմ էն ճարտիկ-
ները կը հաւաքէ ի Մեկերն Հաւաք եւ,
ի մեծ ապրելիքն ընտանիքեան, Լորտ-
բարձարագիտին բնակարանին շրջանն ընել
կուտայ հեռագրային կուրծն իրաւունք
Առաջնորդները, այսինքն իրաւունքներ
մեղեքներն առաջին հեռագրայինները
կարելի չէին, բայց իրենց բոլոր ընկեր-
ները Թորմալ Բոյնի արդիւններն էին:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց տեղակայան կարողութիւն-
ները, այլ օրը իրենց ընկերներէն կոր-
ուէին միմային ճարտարութեամբ և անկի
մեծ տոկոսներով:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց տեղակայան կարողութիւն-
ները, այլ օրը իրենց ընկերներէն կոր-
ուէին միմային ճարտարութեամբ և անկի
մեծ տոկոսներով:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց տեղակայան կարողութիւն-
ները, այլ օրը իրենց ընկերներէն կոր-
ուէին միմային ճարտարութեամբ և անկի
մեծ տոկոսներով:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց տեղակայան կարողութիւն-
ները, այլ օրը իրենց ընկերներէն կոր-
ուէին միմային ճարտարութեամբ և անկի
մեծ տոկոսներով:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց տեղակայան կարողութիւն-
ները, այլ օրը իրենց ընկերներէն կոր-
ուէին միմային ճարտարութեամբ և անկի
մեծ տոկոսներով:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց տեղակայան կարողութիւն-
ները, այլ օրը իրենց ընկերներէն կոր-
ուէին միմային ճարտարութեամբ և անկի
մեծ տոկոսներով:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց տեղակայան կարողութիւն-
ները, այլ օրը իրենց ընկերներէն կոր-
ուէին միմային ճարտարութեամբ և անկի
մեծ տոկոսներով:

Մեկերն Հաւաք շուրջ դասնայէ հո-
ղեղի Պրիւրիւրմաճ ծախքը կրնէն երեք հա-
զարաններով, ընկերակցութեամբ խումբ
մը հեռագրայիններու: Երբ լիովին կը փա-
սկէին իրենց

